

Deres ref: 16/3834

Oslo, 14. desember 2018

Svar på høring om långivers utlånsvirksomhet ved lånebasert crowdfunding

Norsk Crowdfunding Forening (NCF) organiserer norske aktører innen alle former for crowdfunding, herunder plattformer for lånebasert folkefinansiering (crowdlending) til bedrifter og privatpersoner.

NCF er i hovedsak svært positive til høringsutkastet som foreslår å gjøre et unntak fra bestemmelsen om at utlån fra privatpersoner kun skal skje i enkeltstående tilfeller, dersom utlånet skjer via en crowdfundingplattform. Regjeringen skriver selv i sin politiske plattform at den vil gjøre det enklere å ta i bruk folkefinansiering i Norge. Med dette fjernes en viktig hindring for utbredelsen av crowdfunding i Norge. NCF merker seg derimot at det er lagt inn to begrensninger som foreningen anser som uhensiktsmessige i forhold til å levere en god og effektiv tjeneste i markedet.

NCF foreslår derfor følgende endringer til høringsforslaget:

1. At unntaket fra enkeltstående tilfeller begrensningen skal gjelde for både utlån til bedrifter og privatpersoner
2. At utlånsgrensen pr år fjernes eller subsidiært økes til kr 5 millioner.

Crowdlending har potensiale til å skaffe kapital til små- og mellomstore bedrifter, samt tilby lavere rente på forbrukslån til privatpersoner, over hele Norge. Dette ventes å øke aktiviteten i privat næringsliv og redusere rentekostnaden for privatpersoner. Derfor støtter Norsk Crowdfunding Forening at Finansdepartementet rydder opp i den utilsiktede hindringen for crowdlending som konsesjonsplikten for utlån utover i "enkeltstående tilfeller" innebærer. Denne utilsiktede hindringen kunne potensielt hindret fremveksten av crowdlending i Norge.

NCF mener at av forbrukerhensyn må denne etterlengtede og nødvendige presiseringen som er foreslått i høringen også gjelde for private lån og ikke bare for lån til næringsvirksomhet. Ved å inkludere private lån i unntaket, vil långivere som låner ut gjennom låneplattformer for private lån, med nødvendige og riktige tillatelser fra Finanstilsynet, ikke bli utsatt for unødvendig juridisk risiko når långiveren har lånt ut i mer enn i «enkeltstående tilfeller».

Samtidig mener vi en grense på én million kroner per år i samlet investering gjennom plattformene vil være ødeleggende for bransjen og hindre kapitaltilgangen til små- og mellomstore bedrifter. Vi mener regjeringen bør ta lærdom av våre nordiske naboland og resten av Europa hvor maksgrenser for utlån enten fjernes helt eller heves i raskt tempo.

Hos enkelte aktører i Sverige står formuende personer for nesten 50% av kapitalen som lånes ut. Dette er noe av grunnen til at Sverige nå fjerner alle begrensninger på

utlånsvirksomhet gjennom crowdlending. Formuende personer vil være avgjørende for fremveksten av crowdlending-markedet i Norge. For det første har de økonomiske midler til å yte lån. For det andre har de tilstrekkelig økonomisk kompetanse til å gjenkjenne gode lånesøkere, og dermed en disiplinerende effekt på aktørene i markedet. En begrensning på én million vil gjøre produktet uinteressant for større investorer, og potensielt fjerne 50% av markedsgrunnlaget i Norge. En grense på to millioner vil fjerne ca 33% av markedsgrunnlaget. Vi ser helst at grensen fjernes, eller i det minste økes til minimum fem millioner kroner.

En million kroner investert i lån med i snitt 8% rente, tilsier 62 400 kr i avkastning etter skatt. I fortolkningen av dagens lov legges det til grunn at utlån kun skal gjelde likviditetsoverskudd, og at utlåner ikke skal kunne leve av utlånsvirksomheten. En avkastning på 62 400 kr per år må sies å være langt unna denne definisjonen. Om grensen økes til fem millioner kroner, vil årlig avkastning fremdeles kun være ca. 300 000 kr. Dette er fremdeles mindre enn at folk kan ha det som primærinntekt. At formuende personer kan ha et likviditetsoverskudd på langt over fem millioner kroner er også rimelig å anta.

Norge er Europas tredje dårligste land når det kommer til crowdfunding, og crowdlending har vært ikke-eksisterende frem til 2017. Dette skyldes i all hovedsak regulatoriske forhold. Mens norske aktører har blitt holdt tilbake av særnorsk regulering, har utenlandske aktører vokst seg store. Samtidig vet vi at EU jobber med et felles europeisk lovverk om crowdfunding, som vil være ferdigstilt om noen år. Dersom norske aktører skal overleve i konkurranse mot utenlandske aktører etter at regelverket harmoniseres, må norsk regulering tilpasses.

Å presisere lovverket rundt enkeltstående tilfeller er et sårt tiltrengt tiltak for å sikre kapital til norske bedrifter, redusere den skyhøye rentekostnaden for private og støtte opp om en ny næring i Norge. Samtidig vil innføringen av et maksimum investeringsbeløp på en million kroner stikke kjepper i hjulene for crowdlending-bransjens vekst. Dette innebærer mindre kapital til små- og mellomstore bedrifter, fortsatt dyre lån til private personer, og på sikt at vår crowdfunding næring vil tape i kampen mot utenlandske aktører. Vi håper derfor regjeringen vil vedta den nye forskriften, og la den også gjelde for private lån, men fjerne punktet om maksgrænse. Subsidiært at grensen settes til fem millioner kroner.

Med vennlig hilsen

Geir Atle Bore
Leder
Norsk Crowdfunding Forening (NCF)